

суб'єктів, згідно з Законом України «Про протидію торгівлі людьми», призначено Міністерство соціальної політики України.

За період введення в дію такого механізму (з 2012 р.) вже є особи, які звернулися до відповідних установ, отримали статус та необхідну допомогу.

Основні зусилля, на мій погляд, як в Україні так і в цілому світі повинні бути зосереджені на попередженні такого виду злочину, як торгівля людьми, притягнення винних осіб до відповідальності, реальне покарання злочинців, захист прав, честі та гідності постраждалих від торгівлі людьми. Зробити все це можливо тільки спільними зусиллями всієї міжнародної спільноти.

Список використаних джерел:

1. Конституція України від 28.06.1996 р.
2. Конвенція ООН проти транснаціональної організованої злочинності» від 15.12. 2000 року та Протоколи, що її доповнюють. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї (Протокол про торгівлю людьми), що прийнятий в 2000 р. Радою Організації Об'єднаних Націй в Палермо.
3. Кримінальний кодекс України від 5.04.2001 р.
4. Закон України «Про протидію торгівлі людьми» від 20.09.2011 року.

ПИТАННЯ САМОГУБСТВА: ОКРЕМІ ПСИХОЛОГО-КРИМІНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ

Параскевич Ілона Андріївна

*студентка юридичного факультету
ДВНЗ «Національний Гірничий університет»*

Питання самогубства це є одна з вічних проблем людства. Українська держава головним своїм пріоритетом, найвищою соціальною цінністю визнала людину, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпеку.

Протягом наступної історії людства змінювалися й ускладнювалися мотиви і способи самогубства, періоди відносного спокою в тому чи іншому регіоні змінювалися роками справжніх епідемій самовільного відходу з життя. Зростання числа самогубств ми бачимо і в даний час в Україні. Найвизначніші уми людства міркували над цією проблемою. Сотні філософів, соціологів, психологів, лікарів вивчали проблему самогубства в самих різних аспектах. Своє добре відоме філософського світу твір "Міф про Сізіфа" А. Камю починає зі знаменної вступу: «Є лише одна по-справжньому серйозна філософська проблема - проблема самогубства».

У психології та медицині суїцид став досліджуватися, починаючи з ХІХ століття, коли з'являються праці Е. Дюркгейма та З. Фрейда, що стали фундаментальними дослідженнями з цієї теми. Засновником суїцидології як науки став саме француз Еміль Дюркгейм. Також дослідженням цієї теми займалися такі вчені як Е. Шнейдман, Є.Г. Банщикова, Н.А. Бердяєва.

До дослідження цієї проблеми зверталися і радянські та сучасні російські

вчені різних галузей знання, зокрема юристи: Р.З. Авакян, І.А. Алієв, С.В. Бородин, Є.М. Вроно, І.О. Кирилова, М.І. Ковальов [3, с. 235].

Метою даної роботи є спроба розробки шляхів підвищення ефективності попередження самогубств в Україні, а також сприяння створенню науково обгрунтованих положень і рекомендацій з регулювання правових норм, які стосуються запобіжної діяльності щодо доведенням до самогубства.

Самогубство (суїцид) — навмисне, заздалегідь обдумане позбавлення себе життя; один з видів насильницької смерті.

Самогубством називається кожен смертний випадок, який безпосередньо або опосередковано є результатом позитивного або негативного вчинку, скоєного самим постраждалим, якщо цей останній знав про очікував його результати. Самогубство, як вважають дослідники, явище суто антропологічне.

Прослідкувавши історію, можемо сказати, що вісімнадцяте сторіччя в Європі завершилося тим, що визнало гідність людини і її право на життя. Але чи є це право одночасно і обов'язком? Ні в одній з конституцій та декларацій прав людини цього не затверджувалося. А тому самогубство поступово стали викреслювати зі списку кримінальних злочинів. Першою це зробила Франція, останньою - Великобританія, де антисуїцидна стаття зберігалася в кримінальному кодексі аж до 1961 року. Тим, хто хотів померти, але не зміг, "пощастило" менше - не відбулися самогубців продовжували переслідувати за законом: у штаті Нью-Йорк (США) їх засуджували до 20 років в'язниці, а в Англії "допомагали" завершити розпочате - стратили. Проте вже з 60-х років ХХ століття суїцид ставав все більш і більш відчутною проблемою у різних країнах світу. Найбільш небезпечний для суїциду вік - близько 30 років - став зменшуватися до 24-х і навіть 15-ти років, суїцидологи були змушені констатувати страшний показник "помолоділого суїциду": самогубство стає третьою по рахунку провідною причиною смерті серед 15-24 літніх людей у США, Австрії, Швейцарії, Німеччини, Голландії, Англії, Австралії та Японії за період від кінця сімдесятих років і до початку 90-х. Інтенсивність схильності до самогубства вимірюють звичайно відношенням загальної цифри добровільних смертей до 100 тисячам жителів незалежно від віку і положення в даному суспільстві[4, с. 112].

Самогубства вчиняються з різних причин (економічних, соціальних, психологічних тощо), а також внаслідок злочинів, зокрема,, доведення до самогубства. Разом із тим стабільної позитивної практики соціального реагування як на саме явище самогубства, так і на окремі його вияви в Україні дотепер не випрацьовано, немає належних, науково-обгрунтованих методичних розробок щодо цілої низки складних і актуальних питань реагування на таке негативне соціальне явище і в першу чергу його попередження. Тим більш бракує навіть точних кількісних характеристик цього явища. Максимально, що робиться при виявленні факту самогубства, так це те, що на підставі незначної кількості документів, недостатньої інформації виноситься висновок про відсутність як події, так і складу злочину доведення до самогубства [5, с. 80].

Існують дуже різноманітні типи самогубств і самі самогубці викликають різні оцінки. Люди вбивають себе від нещасливого кохання, від сильної

пристрасті або від нещасливого сімейного життя; від втрати смаку до життя, від безсилля; від ганьби і втрати честі; від безнадійної хвороби та інше. Перечислювати можна безкінечно, адже, будь-якому випадку знайдеться пояснення [6, с. 24]. Суть в тому, що у всіх у них є один спільний етичний аспект: на рівні моральної свідомості всі вони апелюють до моральних цінностей: саме в якій якості виступають всі уявлення про щастя, добро, справедливість, обов'язок, честь, гідність та інше.

Суїцидальна поведінка - поняття більш широке ніж суїцид, воно включає в себе будь-які внутрішні та зовнішні форми психічних актів, які спрямовуються уявленнями про позбавлення себе життя.

Головний механізм специфічного для суїцидальної поведінки і акт самогубства – це інверсія відносин до життя і смерті. Життя втрачає весь ступінь позитивного ставлення і сприймається тільки негативно, в той час як смерть змінює свій знак з негативного на позитивний. Саме з цього і починається формування мети самогубства та розробка плану її реалізації.

Для того, щоб віднести доведення до самогубства до злочинів, треба встановити перш за все склад злочину.

Вбивство взагалі, є найтяжчим злочином, адже саме життя людини становить найвищу соціальну цінність. Життя є найважливішим благом, яке, у разі смерті людини, не може бути відновлено [7, с. 66].

Отже, особлива увага має приділятися питанням активного виявлення працівниками соціальних служб громадян, схильних до суїциду. Для цього необхідно залучати фахівців, обізнаних зі специфічними формами та методами профілактики суїцидів. Також слід здійснювати психологічну взаємодопомогу.

Науковий керівник: к.м.н., доцент кафедри кримінального права та кримінології Олійников Георгій Вікторович

<http://kkpk.nmu.org.ua/ua/sp-vrob-tniki-member/oleynikov.php>

Список використаних джерел:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України, 1996. – №30. – 63 с.
2. Кримінальний кодекс України: Офіційний текст. – К.: Юрінком Інтер, 2001 р. – 240 с.
3. Кримінальне право України. Особлива частина./ За ред. М.І.Мельника, В.А.Клименка. – Київ: Юридична думка, 2004. – 656 с.
4. Овчарова Р.В. Технологии практического психолога в образовании: Учебное пособие для студентов вузов и практических работников. - М.: ТЦ "Сфера", 2000. – 448 с.
5. Слуцкий А.С. Занадворнов М. С. Некоторые психологические и клинические аспекты поведения суицидентов // Психологический журнал. 1993. № 1. С. 77-85.

6. Пачковський Ю.Ф., Корнієнко І.О Проблеми молоді: соціолого-психологічні аспекти вивчення та діагностики // Збірник науково-методичних матеріалів для роботи з дітьми, що зазнали насильства. - Львів: ВНТЛ, 1999 - 68с.

7. Андрос М. Е. Феномен самогубства як внутрішньо особистий конфлікт. - В кн.: Конфлікти в суспільстві: діагностика і ко-рекція // Тез. III міжн. н.-практ. конф. Київ-Чернівці, 1995. С. 65-67.